

# Suun terveydenhuollon selvitystyöryhmän raportti

**Suun terveydenhuollon selvitystyöryhmä luovutti raporttinsa (Suun terveyttä koko väestölle 2013) peruspalveluministeri Susanna Huoviselle keskiviikkona 27. marraskuuta.**

**R**aportissa esitetään tavoitteita ja ehdotuksia suun terveydenhuollon palvelujen kohdentamisesta niin, että ne vastaavat väestön ja yksilöiden palvelujen tarvetta sekä parantavat hoitoon pääsyä. Tavoitteena on turvata suun terveys tehokkailla ja vaikuttavilla toimintamalleilla koko väestölle iästä riippumatta. Tarpeen mukaisesti kohdentuvilla palveluilla saadaan myös heikommassa asemassa olevat palvelujen piiriin ja huolehtimaan omasta terveydestään.

Ryhmän asiantuntijajäsenenä minulla on ollut mahdollisuus tuoda esille erikoishammasteknikoiden osuus palvelurakenteessa. Lisäksi halusin kiinnittää huomiota palvelun ulkopuolelle jäävien potilaiden huomioonottamista ennaltaehkäisevään suun terveydenhuoltoon. Joitakin esimerkkejä ammattikuntaamme tukevista kohdista löytyy nyt yli 90 sivuisen raportin tekstistä.

## **Muutamia katkelmia raportin sivuilta:**

Vanhimmissa ikäryhmissä on hampaattomuuden vähenemisen myötä paljon suun ja hammasproteettisen hoidon sekä omahoidon tehostamisen tarvetta. Tämän toteuttaminen edellyttää moniammatillista ja sek-

torit ylittävää yhteistyötä palvelujen järjestämisessä.

Hammasteknikkokoulutusta annetaan tällä hetkellä vain yhdessä ammattikorkeakoulussa, joka vuonna 2013 ilmoitti, ettei hae toimilupa-hakemuksessaan koulutusvastuuta tähän enää. Perusteena tälle annettiin muun ohella se, että hammasteknikkokoulutuksen voisi järjestää toisen asteen koulutuksen piirissä. Kuitenkin hammasproteesihoitojen tarve on lisääntynyt, hoitomenetelmät ovat monipuolistuneet ja elimistöön liittyvien materiaalien käyttöön liittyy kasvavia vaatimuksia. Selvitysryhmä katsoi, ettei hammasteknikkojen koulutuksessa tule siirtyä toisen asteen koulutukseen vaan että koulutuksen järjestäminen on välttämätöntä jatkossakin järjestää ammattikorkeakoulutasolla.

Pitkään jatkuneen hammaslääkäripulan johdosta työnjaon kehittäminen eri ammattiryhmien välillä on ajankohtaista. Hammaslääkärikoulutukseen ei ole mahdollista sisällyttää laajoja hammasteknisiä valmiuksia ilman koulutusajan pidentämistä. Nykyinen ammattikorkeakoulututkintoon johtava hammasteknikkokoulutus toteutetaan läheisessä yhteistyössä yliopiston hammaslääkärikoulutuksen kanssa, joka on selvitystyöryhmän mielestä kannatettava malli jatkossakin yhteistyön pohjana.

Ammattikorkeakoulujen erikoistumisopinnoista valmistunut erikoishammasteknikko saa itsenäisesti valmistaa ja sovittaa irrallisia kokoproteeseja niiden käyttäjille

eräin poikkeuksin. Erikoishammasteknikolta edellytetään viittä vuotta laillistettuna hammasteknikkona toimimista ja lisäksi erikoispätevyyden edellyttämän koulutuksen suorittamista.

Erikoishammasteknikoiden jatkokoulutusmahdollisuuksia tulee kehittää yhteistyössä hammaslääkärikoulutuksen kanssa. ..lisäksi löytyy paljon tiimityötä ja hoitokokonaisuuksien yhdenmukaisuutta kannattavia kehitysehdotuksia aina rahoitusjärjestelmän uudistamiseen asti.

On kuitenkin huomioitava, että missään tilastoissa ei ole eritelty erikoishammasteknikoiden määrää, heidän työtään palvelusektorissa eikä niitä potilaita, jotka ovat saaneet erikoishammasteknikoiden palveluita.

Aluehallintovirastot ovat keränneet vuosia yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajan toimintakertomuksia joissa ilmoitetaan vuosittain potilasmäärät ja käyntikerrat. Niitä ei ole kuitenkaan koskaan tilastoitu. Olen tuonut epäkohdan useaan otteeseen esille työryhmässä sekä ilmoittanut sen useassa tilaisuudessa. Tämä olisi ainoa keino saada erikoishammasteknikoiden työ näkyviin. Tilastotiedot kerätään julkisen terveydenhuollon palveluista, koska kunnat tekevät niistä raportteja, sekä Kelan maksamista korvauksista, joita hammasprotetiikasta ei saa. Kun erikoishammasteknikoiden potilaina on satojatuhansia ihmisiä, jotka tuskin lainkaan käyttävät julkista suun terveydenhuoltoa, on käsittämätöntä, että erikoishammasteknikoiden työ on unohdettu palvelurakenteessa.



Edunvalvonta ilman tilastollista tietoa on kuin veteen piirretty viiva. Näin ei voi osoittaa palvelukokonaisuutta ja sen tarvetta. Ei ole vertaustamahdollisuutta, tuloksen arviointia eikä ennustettavuutta.

Hallituksen talousraportissa todettiin tarpeelliseksi vähentää julkisen hammashuollon saatavuutta pidentämällä aikuisten tarkastusväliä kahteen vuoteen sekä poistamalla kunnilta ympärivuorokautisen päivystyksen vaade.

Hallituksen linjaukset vahvistavat käsityksen siitä, että työnjakoa on järjeistettävä. On panostettava ennaltaehkäisevään moniammattilliseen ja sektorit ylittävään yhteistyöhön palvelujärjestelmässä. Tähän vedoten on erikoishammas-tekniikoiden työpanos liitettävä näkyväksi osaksi suun terveydenhuollon palvelurakennetta ja heidän työnsä tulee tilastoida, kuten muutkin terveydenhuollon palvelut, tasapuoliseen kohteluun vedoten.



## ONNITTELEMME MERKKIPÄIVIÄN VIETTÄVIÄ



**50 vuotta**  
21.04.2014

Vakkila Anu Eht

30.04.2014

Heikkonen Tapani Eh

**65 vuotta**  
28.03.2014  
24.04.2014

Kuusirati Vesa Eht  
Oksanen Lassi Eht

**75 vuotta**  
18.01.2014  
11.04.2014  
23.04.2014

Kemppainen Ismo Eht  
Ruppa samuli Eht  
Stick Yrjö Eht

**65 vuotta**  
06.02.2014  
02.04.2104  
12.04.2014  
29.03.2014

Marttila Mauno Eht  
Laakkonen Pekka Eht  
Ansaharju Sakari Eht  
Tarvainen Juha Eht

**80 vuotta**  
10.02.2014

Räisänen Elli Eht

**70 vuotta**  
08.03.2014  
13.04.2014

Lankoski Jaakko Eht  
Selin Markku Eht

**85 vuotta**  
12.01.2014  
09.02.2014

Silen Ahti Eht  
Vuori Jukka Eht

## ERIKOISHAMMASTEKNIKKOLIITTO RY

Elimäenkatu 27  
00510 Helsinki  
Puh. 09- 1496306  
Fax 09- 1496300  
erikoishammasteknikkoliitto@kolumbus.fi  
www.erikoishammasteknikkoliitto.fi

## JÄSENPAVELUTUOTTEET

NUMEROSTA 050-406 8853.

MARKETTA RAUTIALA VASTAANOTTAA  
JA POSTITTAÄ TILAUKSET.